

Fullmäktige 09.12.2024 § 125

§ 125

Fråga om ordnande av eftermiddagsverksamheten och dess kvalitet

Beredning och upplysningar:
Loisa-Turunen Miia
Stolt-Haglund Ida
Wendell Kasper
Krusius Erika
fornamn.efternamn@esbo.fi
Telefon 09 816 21

Förslag

Föredragande
Stadsstyrelsen

Fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamot Pinja Nieminens m.fl. fråga 16.9.2024 om ordnande av eftermiddagsverksamheten och dess kvalitet och konstaterar att frågan är slutbehandlad.

Behandling

Beslut

Fullmäktige:
Stadsstyrelsens förslag godkändes enhälligt.

Redogörelse

Esbo stad ordnar eftermiddagsverksamhet enligt lagen om grundläggande utbildning för elever i årskurs 1 och 2 som ansökt om en plats samt för elever i årskurs 3–9 som har ett beslut om särskilt stöd. Eftermiddagsverksamhet ordnas enligt 8 a kap. i lagen om grundläggande utbildning samt de grunder för morgon- och eftermiddagsverksamhet som Utbildningsstyrelsen anger. Deltagande är frivillig. För deltagande tas det ut en kundavgift.

Eftermiddagsverksamheten styrs också av beslut som fattats av nämnden för fostran och lärande och nämnden Svenska rum, samt av en verksamhetsplan för eftermiddagsverksamhet. Om avgifterna och om principerna för efterskänkning av avgifter beslutar stadsstyrelsen.

I Esbo deltar årligen cirka 4 400 barn i eftermiddagsverksamhet inom den finska grundläggande utbildningen och 512 barn inom den svenska grundläggande utbildningen. Staden handlägger ansökningarna och beviljar platserna samt samordnar och övervakar verksamheten.

Finsk eftermiddagsverksamhet ordnas läsåret 2024–2025 som stadens egen verksamhet vid 14 skolor, som köptjänst vid 47 skolor samt via ett understöd vid en skola. Svensk eftermiddagsverksamhet ordnas som stadens egen verksamhet vid fem skolor och som köptjänst vid fem skolor. För genomförandet av eftermiddagsverksamheten svarar serviceproducenten. Om verksamheten produceras av staden är det skolans rektor eller biträdande tjänsterektor som är ansvarig.

Utöver eftermiddagsverksamheten i anslutning till den grundläggande utbildningen ordnas också morgon- och eftermiddagsvård samt vård under skollov för finska elever med funktionsnedsättning enligt ett ramavtal som Esbo stad har ingått med Västra Nylands välfärdsområde. Västra Nylands välfärdsområde ansvarar för vården, men den ordnas av den finska grundläggande utbildningen i enlighet med avtalet. Vården ges till barn som beviljats sådan vård av välfärdsområdets funktionshindersservice enligt handikappservicelagen eller specialomsorgslagen. Vården är avgiftsfri. Motsvarande svensk verksamhet ordnas av Västra Nylands välfärdsområde och Helsingfors stad utan Esbo stads medverkan. Finsk morgon- och eftermiddagsvård för elever med funktionsnedsättning ordnas vid 16 skolor. För vården ansvarar skolans rektor eller biträdande tjänsterektor. Vården genomförs av skolornas skolgångshandledare och specialskolgångshandledare.

Enligt vilka kriterier väljer Esbo tjänsteproducenter inom eftermiddagsverksamheten?

Esbo stad upphandlade tjänsteproducenterna under läsåret 2021–2022. Upphandlingen gällde alla skolor där staden inte själv producerar eftermiddagsverksamhet. De enheter/skolor som deltog i upphandlingen indelades enligt elevantal och skolans läge i helheter på 1–4 skolor. Anbudsbegäran gällde en helhet och inte en enskild skola. För varje helhet valdes en tjänsteproducent och två i reserv.

Minimikraven för verksamheten angavs i upphandlingsdokumenten. Anbudsgivaren måste förbinda sig att iaktta dessa krav. Anbudsgivaren skulle också uppfylla de lämplighetskrav som angavs i anbudsförfrågan. Staden krävde att anbudsgivaren har tillräckliga ekonomiska, tekniska och andra specificerade förutsättningar att genomföra verksamheten. Dessutom kontrollerade staden straffregisterutdraget som avses i 6 § 2 mom. i straffregisterlagen av alla de aktörer som valts till tjänsteproducenter inom eftermiddagsverksamheten och som arbetar med barnen.

Anbuden jämfördes på grundval av anbudsgivarnas uppgifter. Urvalskriteriet var tjänstens totalekonomiska förmånlighet. Kvaliteten kunde ge 30 poäng och priset 70 poäng per helhet. Priset bestod av priset för en kalkylerad barngrupp per månad. Kvalitetspoäng gavs för vilken slags utbildning de som utför kundarbetet har, en kundnöjdhetsenkät riktad till en referenskund, det vill säga skolan, och anbudsgivarens kreditbetyg.

De nuvarande tjänsteproducenternas avtal med staden gäller tills vidare.

Hur bedömer staden eftermiddagsverksamhetens kvalitet?

För bedömningen och övervakningen av eftermiddagsverksamhetens kvalitet svarar finska grundläggande utbildningens serviceområde för undervisningsstöd och svenska bildningstjänsters serviceområde för utveckling och kultur.

Eftermiddagsverksamheten genomförs enligt Utbildningsstyrelsens grunder för morgon- och eftermiddagsverksamhet och en kommunspecifik verksamhetsplan. Dessutom har enheterna för eftermiddagsverksamhet utarbetat egna planer i enlighet med den kommunspecifika verksamhetsplanen.

De skolor som själva ordnar eftermiddagsverksamhet och de privata tjänsteproducenterna lämnar i början av läsåret in verksamhetsplaner för det kommande läsåret samt basinformationsblanketter till ovannämnda serviceområden. Med hjälp av dessa övervakas bland annat verksamheten samt personalens behörighet och kompetens. Bristande kvalitet åtgärdas och går igenom med skolan eller tjänsteproducenten. Tjänsteproducenterna och skolorna som ordnar eftermiddagsverksamhet kontrollerar de anställdas straffregisterutdrag som avses i 6 § 2 mom. i straffregisterlagen.

De privata tjänsteproducenterna har avtalat om en viss kvalitet, såsom personalens behörighet och kompetensutveckling. Staden övervakar att avtalsvillkoren uppfylls. Staden kan straffa tjänsteproducenterna om avtalsvillkoren inte uppfylls. Staden diskuterar en gång per termin med tjänsteproducenterna hur avtalet har följts. Vid mötet behandlas och bedöms frågor som gäller personalen, verksamheten och ordnandet av eftermiddagsverksamheten.

Vårdnadshavarna och barnen får årligen ge respons på verksamheten i en kundnöjdhetsenkät. Utöver enkäten får staden respons under läsåret bland annat av vårdnadshavarna. Denna respons behandlas och utreds alltid tillsammans med de berörda skolorna eller tjänsteproducenterna.

Samlas det systematiskt in respons om eftermiddagsverksamheten?

En gång per läsår får familjerna en enkät som kartlägger vårdnadshavarnas och barnens nöjdhet med eftermiddagsverksamhetens kvalitet. Svarsprocenten har varit beklagligt låg, cirka 20 procent.

Planen är att enkäten för läsåret 2024–2025 uppdateras och att medel att höja svarsprocenten dryftas. Responsen används för att utveckla verksamhetens innehåll.

Har staden minimikrav på eller mål för personalens utbildningsnivå?

Personalens behörighet bestäms i 9 a § i förordningen om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet: "Behörig som ledare i morgon- och eftermiddagsverksamheten är den som 1) har avlagt för uppgiften lämplig högskoleexamen, examen på institutnivå, yrkesinriktad grundexamen eller motsvarande tidigare studier, yrkesexamen eller specialyrkesexamen och som har i samband med utbildningen inhämtad eller genom erfarenhet visad förmåga att arbeta som ledare i en barngrupp eller 2) har behörighet att meddela klassundervisning, förskoleundervisning, specialundervisning eller ämnesundervisning eller som elevhandledare."

Staden följer upp och övervakar att personalen inom eftermiddagsverksamheten är behörig. Målet är att personalen är behörig. En kalkylerad barngrupp ska ha minst en behörig ledare. Även de som studerar i branschen genom läroavtal räknas som behöriga. I varje enhet inom eftermiddagsverksamhet ska en av ledarna utses till ansvarig ledare. I enlighet med avtalet om köpta tjänster inom eftermiddagsverksamheten har staden rätt att sanktionera tjänsteproducenten för personal som inte uppfyller behörighetsvillkoren.

Dessutom förutsätter staden att en del av personalen har extra kompetens, såsom utbildning i första hjälpen eller hygienpass.

Hur många barn finns det per vuxen i genomsnitt?

I enlighet med nämndernas beslut ordnas eftermiddagsverksamheten i regel i grupper med 15 barn. En elev som får särskilt stöd för annat än särskilda inlärningssvårigheter upptar två platser. Högst tre barn kan placeras på extra plats. En grupp kan alltså bestå av högst 18 barn. Varje kalkylerad grupp med 15–18 barn har åtminstone en yrkeskunnig ledare.

Morgon- och eftermiddagsvården har annan personaldimensionering än eftermiddagsverksamheten. I avtalet med Västra Nylands välfärdsområde står det följande om personaldimensioneringen:

- två vuxna per åtta barn med lindrig till medelsvår intellektuell funktionsnedsättning
- fem vuxna per sex barn med svåraste graden av intellektuell funktionsnedsättning
- fyra vuxna per sex barn eller fem vuxna per åtta barn med autism

Beslutshistoria

Stadsstyrelsen 11.11.2024 § 282

Förslag

Föredragande
Direktören för sektorn för fostran och lärande Rinta-aho Harri

Stadsstyrelsen föreslår att fullmäktige antecknar redogörelsen för kännedom som svar på ledamot Pinja Nieminens m.fl. fråga 16.9.2024 om ordnande av eftermiddagsverksamheten och dess kvalitet och konstaterar att frågan är slutbehandlad.

Behandling

Föredraganden hade förhinder och ärendet föredrogs av ekonomi- och förvaltningsdirektör Timo Ketonen.

Beslut

Stadsstyrelsen:
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Nämnden för fostran och lärande 30.10.2024 § 194

Förslag

Föredragande
Direktören för sektorn för fostran och lärande Rinta-aho Harri

Nämnden för fostran och lärande ger ett utlåtande enligt redogörelsedelen om ledamot Pinja Nieminens och 26 andra ledamöters fullmäktigefråga 16.9.2024 om ordnande av eftermiddagsverksamheten och dess kvalitet.

Behandling

Direktören för sektorn för fostran och lärande hade förhinder och ärendet föredrogs av ekonomi- och förvaltningsdirektör Timo Ketonen.

Beslut

Nämnden för fostran och lärande
Föredragandens förslag godkändes enhälligt.

Nämnden Svenska rum 24.10.2024 § 84

Förslag

Föredragande

Direktören för sektorn för fostran och lärande Rinta-aho Harri

Nämnden Svenska rum ger sitt svar enligt redogörelsen om ledamot Pinja Nieminens och 26 andra ledamöters fullmäktigefråga om ordnande av eftermiddagsverksamheten och dess kvalitet i Esbo.

Beslut

Nämnden Svenska rum
Förslaget godkändes enhälligt.

Beslutshistoria

Bilaga

Tilläggsmaterial

- Valtuustokysymys iltapäivätoiminnan järjestämisestä ja laadusta 16.9.2024

För kännedom